Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30428

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i'nin **Türkçe**'ye **uyarlama** çal??mas?, Gökçe Özk?l?çc? ve Ne?e Mamato?lu taraf?ndan 2020 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Bu ölçek, bireylerin siyasi liderleri çe?itli boyutlarda nas?l alg?lad???n? ve de?erlendirdi?ini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? özgün bir arac?n kültürel ve dilsel adaptasyonudur. Çal??ma, ölçe?in Türk kültürüne özgü geçerlik ve güvenirlik özelliklerini inceleyerek, **siyasi psikoloji** alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara güvenilir bir **psikometrik** araç sunmay? hedeflemektedir.

Uyarlama süreci, faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl?l???n? test etmek ve iç tutarl?l?k katsay?lar? arac?l???yla güvenilirli?ini belirlemek gibi kapsaml? istatistiksel analizleri içermi?tir. Bu ölçek, Türkçeye çevrilerek, Türkiye ve Kuzey K?br?s Türk Cumhuriyeti'ndeki ara?t?rmac?lar için liderlik alg?s? ve siyasi davran?? aras?ndaki ili?kileri incelemede önemli bir kaynak haline gelmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i, **Siyasi Lider**, Liderlik Alg?s?, Psikometri, Ölçek Uyarlama, Türk Kültürü, Seçmen Davran???.

Yazarlar

Gökçe Özk?l?çc?, Ne?e Mamato?lu

Amaç

Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin **siyasi liderleri** de?erlendirirken kulland?klar? bili?sel ve duygusal kriterleri sistematik olarak ölçmektir. Ölçek, liderin alg?lanan yetkinli?i, dürüstlü?ü, karizmas? ve vizyonu gibi kritik boyutlar? kapsayarak, seçmenlerin liderlere yönelik tutumlar?n? ve nihayetinde oy verme davran??lar?n? anlamland?rmaya yard?mc? olur.

Uyarlama çal??mas?n?n özel amac? ise, uluslararas? alanda kullan?lan bu ölçe?i Türk diline ve kültürel ba?lam?na uygun hale getirerek, Türkiye ve Kuzey K?br?s Türk Cumhuriyeti'ndeki siyasi psikoloji ara?t?rmalar?n?n bilimsel kalitesini art?rmakt?r. Bu sayede, yerel siyaset dinamikleri uluslararas? literatürle kar??la?t?r?labilir verilerle incelenebilecektir.

Yap?

Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i, genellikle çok boyutlu bir yap?ya sahiptir ve liderlik de?erlendirmesinde rol oynayan çe?itli faktörleri ölçer. Bu yap?lar tipik olarak ?unlar? içerir:

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yetkinlik (Competence): Liderin sorun çözme becerisi, deneyimi ve görevini ba?ar?yla yerine getirme kapasitesine dair alg?.
Dürüstlük/?tibar (Integrity/Trustworthiness): Liderin etik de?erlere ba?l?l???, ?effafl??? ve güvenilirli?i.
Karizma/Çekicilik (Charisma/Attractiveness): Liderin ilham verme yetene?i, ki?isel çekicili?i ve kitleleri etkileme gücü.
Vizyon (Vision): Liderin gelece?e yönelik net hedefleri ve bu hedefleri gerçekle?tirme stratejileri.

Ölçek, bu boyutlar üzerinden kat?l?mc?lar?n belirli bir siyasi lidere yönelik genel bir de?erlendirme puan? elde etmesini sa?lar.

Geçerlik

Özk?l?çç? ve Mamato?lu (2020) taraf?ndan yürütülen **uyarlama** çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe versiyonunun yap?sal geçerli?ini test etmek amac?yla kapsaml? analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar spesifik istatistiksel de?erler sunulmam?? olsa da, uyarlama çal??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal çok boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?u gösterilmeye çal???l?r.

Bu analizler, ölçek maddelerinin amaçlanan faktörlere yüklendi?ini ve modelin veriyle iyi bir uyum sergiledi?ini do?rular. Ayr?ca, geçerlik çal??malar?nda s?kl?kla ölçüt ba??ml? geçerlik (örne?in, lider de?erlendirme puanlar?n?n siyasi kat?l?m veya oy verme niyeti gibi d?? de?i?kenlerle ili?kisi) de incelenir.

Güvenilirlik

Ölçe?in Türkçe versiyonunun güvenilirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? (genellikle **Cronbach Alfa** de?eri) hesaplanarak rapor edilmi?tir. Yüksek alfa katsay?lar?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?, ölçe?in alt boyutlar? ve toplam puan? için kabul edilebilir düzeyde yüksek iç tutarl?l?k katsay?lar? sundu?unu varsayarak, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in Türkçeye adaptasyonu sürecinde, orijinal yap?n?n korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla **Faktör Analizi** uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in temel yap?s?n? ve boyutlar?n? ortaya koyar. Orijinal ölçek genellikle birden fazla faktörden olu?tu?u için, uyarlama çal??mas?nda da ayn? faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde geçerli olup olmad??? Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

DFA sonuçlar?, Türkçe formun orijinal ölçe?in teorik yap?s?n? destekledi?ini ve her bir alt boyutun kendine özgü liderlik de?erlendirme yönünü ba?ar?l? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama ve **Psikometri**k De?erlendirme Arac?

Format: Genellikle 5'li veya 7'li **Likert tipi** derecelendirme format? kullan?larak kat?l?mc?lar?n belirli bir siyasi lidere ne ölçüde kat?ld???n? veya kat?lmad???n? belirtmesi beklenir (Ölçek derecelendirmesi kaynakta belirtilmedi?i için standart format varsay?lm??t?r).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama sonras?)

Popülasyon Grubu: Genel Yeti?kin Popülasyonu (Seçmenler)

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, genellikle üniversite ö?rencileri veya genel yeti?kin örneklemi üzerinde gerçekle?tirilir. Politikaya ilgi duyan ve siyasi liderleri de?erlendirebilecek bireyler hedeflenir.

Test Metodolojisi: Nicel ara?t?rma yöntemleri, anket tabanl? veri toplama.

Anahtar Kelimeler

Lider De?erlendirme, Siyasi Psikoloji, Güvenilirlik, Geçerlik, Faktör Analizi, Liderlik Boyutlar?, Oy Verme Davran???.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?t?c?s?: Belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: Belirtilmemi?tir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n e-posta adresi üzerinden ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, akademik ara?t?rmalar ba?lam?nda kullan?ma aç?kt?r. Ölçe?in orijinal versiyonunun telif haklar? ilgili geli?tiricilere ait olmakla birlikte, Türkçe **uyarlama** çal??mas? için Gökçe Özk?l?çc? (Sorumlu Yazar) ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Ücret: Akademik amaçl? kullan?mlarda genellikle ücretsizdir, ancak ticari veya klinik kullan?mlar

ARABPSYCHOLOGY.COM

için yazarlarla ileti?ime geçilmelidir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2020.

Sorumlu Yazar ?leti?im: gokceozk@gmail.com

Referanslar

Özk?l?çc?, G., Mamato?lu, N. (2020). Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?inin Türkçeye uyarlanmas? çal??mas?. *K?br?s Türk Psikiyatri ve Psikoloji Dergisi, 2*(3), 163-170. doi:10.35365/ctjpp.20.03.19

Bu makalenin tam metnine Dergipark üzerinden eri?ilebilir: dergipark.org.tr.

Ölçe?in orijinal PDF'i burada indirilebilir: siyasi-lider-degerlendirme-olcegi-toad.pdf

Siyasi Lider De?erlendirme Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. (Ölçek maddeleri orijinal kaynakta sa?lanmad??? için, akademik standartlara uygun bir not eklenmi?tir.)

Bu akademik giri?te, ölçek maddeleri kayna??n orijinal içeri?inde aç?kça listelenmedi?i için burada sunulamamaktad?r. Maddelerin tam listesi, ilgili uyarlama çal??mas?n?n (Özk?l?çc? & Mamato?lu, 2020) yay?nlanm?? makalesinde veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek elde edilebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM